

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 8P/15/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6819200628
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Kvetková
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2019:6819200628.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca samosudkyňou JUDr. Miroslavou Kvetkovou vo veci starostlivosti o maloleté deti: M. C., H.. XX.XX.XXXX a Z. C., H.. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, deti matky: MX. C., H.. XX.XX.XXXX, C. S. XX, Č. Q. a otca: Š. C., H.. XX.XX.XXXX, C. Q. C. XX o návrhu otca na zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti a určenie výživného takto

rozhodol:

I. Súd maloleté deti M. C., H.. XX.XX.XXXX a Z. C., H.. XX.XX.XXXX zveruje do osobnej starostlivosti otca detí, ktorý bude maloleté deti v bežných veciach v súvislosti s osobnou starostlivosťou o deti zastupovať a spravovať ich majetok.

II. Matka detí Z. C., H.. XX.XX.XXXX je povinná platiť na maloleté deti M. C., H.. XX.XX.XXXX a Z. C., H.. XX.XX.XXXX, na každé z maloletých detí, výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, s účinnosťou od 01.04.2019, vždy do 25.-eho dňa toho ktorého mesiaca, vopred k rukám otca detí.

III. Zročné výživné za obdobie od 01.04.2019 do 31.10.2019 vo výške 398,80 Eur je matka detí povinná zaplatiť v mesačných splátkach po 50,- Eur spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok nezaplatením či len jednej splátky.

odôvodnenie:

1. Návrhom na začatie konania zo dňa 29.03.2019, doručeným súdu dňa 01.04.2019, sa otec maloletých detí domáhal, aby boli maloleté deti M. a Z. zverené do jeho osobnej starostlivosti a matka bola zaviazaná platiť na deti výživné po 80,- Eur mesačne od 15.03.2019, kedy odišla z ich domácnosti. Návrh odôvodnil tým, že žili s maloletými deťmi a ich matkou v jednej domácnosti. Dňa 15.03.2019 matka detí odišla s tým, že ide k otcovi do Čiech. Deťom povedala, že ide kúpiť lízatka a hneď sa vráti. Ozvala sa mu o tri dni a uviedla, že sa už nevráti. Nakoľko sa stále staral o deti, chce sa o ne starať i naďalej. Na výzvu súdu popísal otec detí výdavky na domácnosť a výdavky na deti nasledovne: daň, komunálny odpad, voda 10,- €, cestovné do práce 60,- €, elektrina 40,- €, TV 14,- €, pôžička 60,- €, ostatné potreby 150,- €, cestovné do školy 20,- €, strava detí 200,- € oblečenie (osobné potreby) 100,- €.

2. Matke maloletých detí bol návrh doručený i s výzvou na vyjadrenie, matka sa k návrhu písomne nevyjadrila. Na výzvu súdu matka detí nepopísala svoje pravidelné mesačné príjmy a výdavky. Na pojednávaní matka detí žiadala, aby boli obe maloleté deti zverené do jej osobnej starostlivosti. S navrhovanou výškou výživného nesúhlasí, keďže je nezamestnaná, nemá príjem.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom maloletého M., výsluchom rodičov detí a kolízneho opatrovníka detí, prečítaním listinných dôkazov - rodných listov maloletých detí, odpovedí na lustrácie

rodičov v registri obyvateľov, v registri priestupkov, v databáze súdnych konaní, v Sociálnej poisťovni a v katastri nehnuteľností, správ kolízneho opatrovníka zo dňa 14.05.2019 a 30.07.2019, správy Magistrátu mesta Ústí nad Labem zo dňa 19.11.2019, správ Obce Q.É. C. zo dňa 04.04.2019 a 26.04.2019, potvrdení Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca zo dňa 26.04.2019 a 11.07.2019, potvrdení Slovmag, a.s. Lubeník o príjme otca detí, potvrdenia Okresného dopravného inšpektorátu Revúca zo dňa 30.04.2019, trestného rozkazu Okresného súdu Revúca sp. zn. 1T/85/2015 a rozsudku Okresného súdu Revúca sp. zn. 1T/113/2008, oboznámením sa s celým obsahom spisu. Vykonanie iných dôkazov nebolo do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania navrhnuté. Maloletá Z. nebola v konaní vypočutá vzhľadom na jej vek, súd mal za to, že maloletá vo veku 4 rokov nie je natoľko vyspelá, aby bola schopná chápať zmysel súdneho konania, dôsledky rozhodnutia vo veci samej a v konaní vyjadriť samostatne svoj názor k návrhom rodičov. Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav:

4. Zo správy Obce Q. C. vyplýva, že rodičia detí žili v ich obci spolu, matka sa ale v obci momentálne nezdržiava, mala by sa zdržiavať v Čechách na adrese S. XX.

5. Podľa správ kolízneho opatrovníka otec žije s maloletými deťmi v rodinnom dome, ktorý mu patrí. Domácnosť pozostáva z izby, kuchyne a kúpeľne. Voda a elektrina sú v domácnosti zavedené, domácnosť je vykurovaná tuhým palivom. Domácnosť je zariadená štandardným nábytkom a bežnými elektrospotrebičmi. Maloleté deti majú v domácnosti otca k dispozícii dostatok oblečenia, ako aj hračiek. V čase sociálneho zisťovania bola hygiena bývania na požadovanej úrovni, v domácnosti bolo upratané. V rodine bolo vykonané sociálne zisťovanie dňa 10.05.2019. Otec detí počas sociálneho zisťovania uviedol, že matka detí odišla do zahraničia v marci 2019, deťom vtedy povedala, že ide len do obchodu. Už v minulosti sa stalo, že od detí odišla - keď bol doma, zvykla ísť ku kamarátke, kde bola do rána, prípadne šla do pohostinstva. Matka zo začiatku hovorila, že sa vráti pre deti a pôjde s nimi do Česka, s čím však on nesúhlasil. Mala sa vyjadriť, že deti do Českej republiky unesie, preto dňa 19.03.2019 navštívil ÚPSVR Revúca za účelom zistenia, ako má v tejto situácii postupovať. Najskôr chcela vziať do Českej republiky obe deti, neskôr len maloletú Z.. Spomenula aj možnosť, že deti vezme len na prázdniny. Odkedy matka detí odišla, starostlivosť o deti zabezpečuje on, so starostlivosťou mu pomáha T. C. (matka matky detí). S matkou detí už nie je v kontakte, deti sú s matkou v kontakte telefonicky, matka zvykne deťom volať približne raz týždenne. Keď sa ozve, tak deťom sľubuje rôzne veci, že ich príde pozrieť, že pôjdu na zmrzlinu a pod., no nič nesplnila. To vplýva zle na deti, hlavne na Z., ktorá potom plače. V rodine bolo vykonané sociálne zisťovanie i dňa 26.07.2019, bytové a sociálne pomery boli nezmenené.

Maloletý M. navštevuje 2. ročník ZŠ v Q.. Podľa vyjadrenia otca maloletý do školy chodí poriadne a nie sú s ním žiadne problémy. Maloletá Z. je toho času doma s otcom, ak je otec v práci, tak je so starou matkou. Otec chcel dať maloletú do materskej školy, ale ju nevzali, majú plný stav. Maloleté deti sú podľa vyjadrenia otca zdravé, prekonali len bežné detské ochorenia. Pohovor s maloletou Z. nebolo možné vykonať vzhľadom k tomu, že sa hanbila a nechcela komunikovať. Maloletý M. uviedol, že prázdniny trávi tak, že sa bicykuje, kúpe sa v bazéne, hrá sa s kamarátom. Spolu s otcom sa zvyknú ísť prejsť, opekajú si. M. dodal, že rád pomáha otcovi pri prerábaní domu. Chcel by bývať u otca, nechce ísť do Česka k mame, lebo tam nikoho nepozná.

Vykonanými sociálnymi zisťovaniami neboli zistené nedostatky v starostlivosti otca o maloleté deti.

6. Podľa správy Magistrátu mesta Ústí nad Labem matka žije spoločne s pánom R. D., H.. XX.XX.XXXX v rodinnom dome veľkosti 4+1 s nákladmi na bývanie cca 24 000,- Kč. Trávia tu víkendy maloleté deti p. D., raz za 14 dní alebo podľa časových možností, v domácnosti majú k dispozícii vlastnú izbu. Matka uviedla, že jej priateľ súhlasí s tým, aby v ich spoločnej domácnosti žili aj maloletý M. a maloletá Z.. Rodinný dom pozostáva z chodby, obývačky spojenej s kuchyňou, kúpeľne, spálne, detskej izby, práčovne. K dispozícii je aj ďalšia izba, ktorá bude slúžiť ako detská izba pre maloleté deti. Matka z dôvodu choroby nenastúpila do zamestnania do B. a hľadá si zamestnanie. Údajne bola na niekoľkých pohovoroch. Sociálnym šetrením bola zistená domácnosť v úplnom poriadku. Ide o štandardne vybavenú domácnosť, vhodné prostredie pre maloleté deti, bolo tam čisto.

7. Z listinných dôkazov súd zistil, že matka detí nie je v Slovenskej republike ani v Českej republike zamestnaná, nepoberá z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca ani zo Sociálnej poisťovne žiadne dávky. Matka detí nevlastní žiadne nehnuteľnosti ani motorové vozidlo.

Otec detí je zamestnaný v spoločnosti Slovmag, a.s. Lubeník, jeho priemerný čistý mesačný príjem za obdobie od júla 2018 do júna 2019 bol 758,- Eur. Otec detí nepoberá zo Sociálnej poisťovne žiadne dávky, poberá z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca prídavky na deti vo výške 48,68 Eur. Otec detí vlastní nehnuteľnosti v katastrálnom území Q. C. zapísané na LV č. XXX, XXX a XXX (rodinný dom 1/1, rodinný dom 1 a pozemky). Otec detí nevlastní motorové vozidlo.

8. Lustráciami neboli u rodičov detí zistené žiadne priestupky za obdobie od roku 2010, otec detí bol v minulosti trestne stíhaný, rozsudkom Okresného súdu Revúca sp. zn. 1T/113/2008 bol ako mladistvý uznaný vinným a odsúdený za pokračovací prečin porušovania domovej slobody a krádeže formou spolupáchateľstva (skutky z roku 2006) a trestným rozkazom Okresného súdu Revúca sp. zn. 1T/85/2015 bol uznaný vinným a odsúdený za pokračovací prečin porušovania domovej slobody formou spolupáchateľstva v jednočinnom súbehu s prečinom nebezpečného vyhrážania (skutky z roku 2015).

9. Podľa správy Obce Q. C. nemá matka detí žiaden záznam o priestupkoch, nebola riešená komisiou verejného poriadku. Otec detí býva v obci, pracuje a stará sa o deti, nebol riešený komisiou verejného poriadku, nemá záznam o priestupkoch. Vlastní dom, kde býva s deťmi, postupne ho opravuje.

10. Otec detí na pojednávaní uviedol, že chce, aby boli deti zverené do jeho osobnej starostlivosti, aby ostali bývať tam, kde sú zvyknuté, kde chodia do školy. Starostlivosť o deti zabezpečuje on, pomáha mu matka matky detí, ktorá žije v rovnakej obci. Nesúhlasí s tým, aby matka odišla s deťmi do Čiech. Kým žili spolu, tak matka bola s deťmi, keď bol v práci, ale akonáhle sa vrátil domov, tak odišla. Chodila von s kamarátkou, večer na diskotéky a starostlivosť bola na ňom. Aj v tom čase im vypomáhala jej matka, keď bolo treba. Deti mali síce zabezpečené všetko potrebné, o deti sa matka vedela postarať, mali navarené, všetko čisté, ale keď on prišiel domov, tak ona odišla a nezáležalo jej na tom, kde budú deti. Je pravda, že mali spolu nezhody a hádky, že mohla z tohto dôvodu odchádzať z domácnosti. Nechávala deti doma a chodila von, aj keď bol v práci. Je pravda, že matka detí spomínala odchod do Čiech, aj to, že by deti zobrala so sebou. Spomínala ale len Z.. On v žiadnom prípade s odchodom detí nesúhlasil. Je pravda, že deň pred jej odchodom zobral lieky, lebo bol nešťastný. Nemusel byť hospitalizovaný, prešlo ho to. Z. si dlhšiu dobu myslela, že sa mama vráti. Potom jej vysvetlil, že sa mama asi nevráti. M. na jej odchod nereagoval negatívne. Keď matka s deťmi telefonuje, tak Z. potom plače, keď skončia hovor. Stalo sa, že matka ukončila hovor, keď dohovorela s Z. a musel jej späť zavolať, aby hovorila aj so synom. Matka bola pozrieť deti po prvom pojednávaní trikrát, prvýkrát, keď bolo pojednávanie. Dvakrát deti boli s ňou do večera a raz až do druhého dňa. Chodila s deťmi na výlety. Na stretnutia s matkou reagovali deti normálne. Matka im kúpila hračky a nejaké veci. Deti majú bežné výdavky vzhľadom na svoj vek. Maloletý M. navštevuje 3. ročník ZŠ v Q.. Maloletá je doma, keďže ju nezobrali do materskej školy. Otec detí ohľadne svojich pomerov uviedol, že je zamestnaný, príjem zo zamestnania má v čistom 800,- Eur, vlastní rodinný dom, v ktorom bývajú, inú výživovaciú povinnosť nemá. Matka výživné na deti neplatí.

11. Matka detí na pojednávaní uviedla, že si chce deti zobrať k sebe a starať sa o ne v Čechách, kde teraz žije s novým partnerom. Deti to budú musieť zvládnuť, ona sa chce o deti starať. S otcom detí mali hádky, nezhody, preto opustila domácnosť a odišla do Čiech. Najprv chcela odísť k otcovi a vrátiť sa späť, týždeň aj bola u otca, ale nakoniec sa späť nevrátila a žije tam s partnerom R. D., ktorého už poznala aj predtým dlhšie. Otcovi detí hovorila, že odíde do Čiech, že by si zobrala tam aj deti, ale on jej to nedovolil, nechcel o tom ani počuť. 14.03. otcovi detí povedala, že odíde do Čiech, otec detí v ten deň zobral nejaké lieky. Pravidelne s deťmi telefonuje, ako opustila spoločnú domácnosť deti nevidela, nebola ich pozrieť, lebo nemala peniaze. Po prvom pojednávaní bola s deťmi trikrát, raz boli na Prednej Hore a raz v Bojniciach. Deti boli radi, že sú s ňou. Deti majú bežné výdavky vzhľadom na svoj vek. Maloletý M. navštevuje 3. ročník ZŠ v Q.. Na deti nijako neprispela odkedy opustila spoločnú domácnosť, nemá z čoho. Ak by jej boli deti zverené, tak by ich živila z toho, čo zarobí jej priateľ. M. by si u nej zvykol a že Z. by určite povedala, že chce ísť k nej. O tom, že by deti odišli s ňou do Čiech, s nimi nehovorila. Ona sa o deti vie postarať, starala sa o ne aj predtým. Je pravda, že chodila von s kamarátkami. Cez deň brávala so sebou aj Z., M. nechcel chodiť s ňou. Z. mala bližší vzťah k nej a M. zase k otcovi. Teraz, keď žije v Čechách, tak tam nemá žiadne kamarátky. Jej partner chodí na týždňovky, ale ona nikam nechodíeva, je len doma. Matka detí ohľadne svojich pomerov uviedla, že žijú v rodinnom dome s partnerom, ten nemá nič proti tomu, aby s nimi žili aj jej maloleté deti. Je nezamestnaná, má základné vzdelanie, nemá zdravotné obmedzenia, ktoré by jej bránili zamestnať sa. Zatiaľ sa nezamestnala, pretože nie je čas. Hľadala si prácu napr. v Tesco, v Peny a v motoreste. Bývajú v podnájme, žijú z partnerovho príjmu okolo

40 000,- Kč. Všetky výdavky uhradza on a dáva jej peniaze na živobytie. Ona majetok väčšej hodnoty nevlastní, inú vyživovaciú povinnosť nemá.

12. Kolízny opatrovník detí na pojednávaní uviedol, že šetrením u otca detí neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o deti. Bol vykonaný rozhovor s maloletým M., rozprávali sa ako trávi prázdniny a podobne. Boli mu načrtnuté rôzne varianty ako by to mohlo byť do budúcnosti a on sa vyjadril, že by chcel byť s mamou, keď táto príde na Slovensko, ale s ňou do Čiech nechce ísť, má obavy, že tam nikoho nepozná. Navrhujú, aby boli obe maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti otca, keďže tento má vytvorené stabilnejšie podmienky pre výchovu a aj vzhľadom na názor maloletého M.. Matka má byť zaviazaná platením výživného podľa jej možností a schopností vzhľadom na potreby maloletých detí.

13. V rámci výsluchu maloletý M. uviedol, že bývajú v dome, kde v prednej časti je to rozpadnuté a tam budúci rok chcú urobiť altánok. Mali psa, ale zomrel, zoberú si psa od starkej. Oco chodí do práce a keď je v práci, tak sú so starkou. Predtým, keď mama ešte bývala s nimi, tak naňho často kričala, takže mu až tak nevadilo, keď odišla. Sestra za ňou veľa plakala. Teraz, keď ich mama prišla niekoľkokrát pozrieť, boli na výletoch, boli v Bojniciach, kde aj prespali v apartmáne. Bol s mamou aj jej priateľ R., toho nemá veľmi rád. On môže za to, že mama od nich odišla. Rozprával sa ale s ním normálne, je vtipný, hovoril aj srandovné veci. Keď bol s mamou, bolo to v pohode, aj sestra sa tešila. To ako mama žije v Čechách on nevie, ani nevie kde presne býva, ale nechce to zistiť, nechce ísť tam za ňou. Vie si predstaviť, že by išli za ňou v lete na prázdniny aj na dlhšie, aj na mesiac. V škole sa mu páči. Vie si predstaviť, že by chodil do školy do D.. Inde by do školy chodiť nechcel. Ak by aj na nejaký čas išiel k mame, tak by tam nechcel chodiť do školy. Keby išla sestra ku mame do Čiech, tak by určite plakala a nevedela by si tam nájsť kamarátov, pretože ona má kamarátov len cez neho. Keď mama odišla, sestra veľa plakala, ona celkovo veľa plakala, aj keď mama bola doma. Teraz už je to lepšie. Zvyknú sa hrať aj spolu, ale sestra sa viac hrá s bábikami. Niekedy mu berie veci, čo sa mu nepáči.

14. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v platnom znení (ďalej len zákon o rodine) rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

15. Podľa § 62 a § 65 zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciú povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní. Výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciú povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

16. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

17. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že sú splnené zákonné podmienky pre úpravu výkonu rodičovských práv a povinností v zmysle návrhov, teda pre úpravu osobnej starostlivosti o maloleté deti a vyživovacej povinnosti rodičov k deťom, keďže rodičia maloletých detí v súčasnosti spolu nežijú, otec detí žije s maloletými deťmi v mieste ich doterajšej spoločnej domácnosti, matka detí sa odsťahovala do Českej republiky, kde žije so súčasným druhom. Prostredníctvom kolízneho opatrovníka a dožiadaného súdu v Českej republike boli prešetrené pomery rodičov detí, ich životné podmienky. Otec žije s deťmi v rodinnom dome v obci Q. C., bytové podmienky sú vhodné pre zabezpečovanie starostlivosti o maloleté deti, deti majú v domácnosti všetko potrebné, v čase sociálneho zisťovania bola hygiena bývania na požadovanej úrovni, v domácnosti bolo upratané. U otca neboli zistené nedostatky v starostlivosti o deti. Matka žije s druhom v prenajatom rodinnom dome v obci S., bytové podmienky sú vhodné pre zabezpečovanie starostlivosti o maloleté deti, v domácnosti je k dispozícii izba, ktorá by mohla slúžiť ako detská izba pre maloleté deti. Sociálnym šetrením bola zistená domácnosť v úplnom poriadku. Ide o štandardne vybavenú domácnosť, vhodné prostredie pre maloleté deti, bolo tam čisto. Z uvedeného dospel súd k záveru, že obaja rodičia majú vytvorené podmienky pre starostlivosť o maloleté deti, neboli zistené skutočnosti, ktoré by vylučovali osobnú starostlivosť niektorého z rodičov o ich deti. Súd teda skúmal, osobná starostlivosť o maloleté deti zo strany ktorého z rodičov by bola viac v záujme maloletých detí, prípadne, či by bolo vhodné zveriť jedno z detí matke a druhé otcovi.

18. Záujem maloletého dieťaťa je v zmysle zákona o rodine prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

19. Pri posúdení záujmu maloletých detí s prihliadnutím predovšetkým na okolnosti vyššie uvedené má súd za to, že v záujme maloletých detí a v ich prospech bude osobná starostlivosť o deti zo strany otca. V prípade zverenia oboch maloletých detí otcovi ostanú deti v prostredí, ktoré dobre poznajú, kde žijú od svojho narodenia. Súd poukazuje na to, že prostredie, kde žije matka, deti vôbec nepoznajú, nikdy tam neboli, ani v rámci návštevy, ide dokonca o iný štát, teda miesto značne vzdialené od ich súčasného bydliska, odkiaľ by ich návrat do súčasného bydliska nebol až taký jednoduchý (napríklad v porovnaní so situáciou, ak by matka žila v susednej obci). Preto presvedčenie matky, že by si deti na toto prostredie zvykli, nie je namieste. Deti by si na dané prostredie mohli zvyknúť bez problémov, s problémami alebo aj vôbec. Preto ich presťahovanie na miesto, ktoré vôbec nepoznajú, z miesta, ktoré považujú za svoj domov, sa nejaví ako v ich záujme.

Pri osobnej starostlivosti otca o obe maloleté deti ostanú zachované vo väčšej miere vzťahové väzby detí, ktoré majú vytvorené a to tak k rodinným príslušníkom, ako aj ku kamarátom a iným osobám. Je zrejmé, že pokiaľ rodičia detí už nežijú spolu, tak sa vzťahové väzby k rodičovi, s ktorým deti budú tráviť menej času, môžu oslabiť. To môže nastať i v prípade zverenia detí otcovi, i v prípade zverenia detí matke. Je ale dôležité, aby v takejto situácii ostali čo najviac zachované iné väzby, aby odlúčenie rodičov malo na deti čo najmenší negatívny dopad. Ak ostanú deti v rodinnom prostredí u otca, ktoré poznajú, môžu naďalej tráviť čas s ďalšími rodinnými príslušníkmi ako doposiaľ, s kamarátmi, ktorých poznajú a nebudú si musieť zvykať na nové osoby, ako sú noví lekári, učitelia, susedia a pod.. Ak by deti boli zverené matke a žili s ňou v pre nich novom prostredí, museli by si nanovo budovať úplne všetky vzťahy (okrem vzťahu k nej) a to od osôb, s ktorými by žili v jednej domácnosti - druh matky a jeho deti, ktoré v domácnosti matky niekedy bývajú i prespávajú, ktoré navyše deti vôbec nepoznajú, ako aj s ďalšími osobami, s ktorými by sa dostávali do kontaktu. Zároveň by si deti museli miesto utužovania už existujúcich kamarátsiev budovať nové. U maloletého M. by došlo aj k zmene školy, kolektív v škole by sa mu úplne zmenil, nepoznal by žiadneho zo spolužiakov. Navyše vyučovanie by bolo v českom jazyku. Preto sa javí ako vhodnejšia osobná starostlivosť zo strany otca. Súd tiež považuje za dôležité, aby sa nepretrhli vzájomné súrodenecké vzťahy detí, v prípade rozdelenia by boli deti od seba značne vzdialené, mohli by sa odcudziť a prísť tak o veľmi dôležitú osobu v ich živote. Súd má za to, že rozdelenie maloletého M. a Z. a zverenie každého z nich jednému z rodičov by nebolo v záujme detí. Pri osobnej

starostlivosti otca o obe deti tak budú lepšie podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb medzi súrodencami a s inými blízkymi osobami.

Ďalej má súd za to, že podmienky pre starostlivosť o maloleté deti sú u otca detí stabilnejšie. Otec má stabilný príjem zo zamestnania na zabezpečovanie potrieb detí, žije vo vlastnom rodinnom dome v blízkosti osôb, ktoré mu so starostlivosťou o deti vedia pomôcť, napríklad keď je v práci. Matka naopak žije s druhom, na ktorom je v súčasnosti finančne závislá, jej druh hradí všetky výdavky domácnosti, všetky jej potreby. Matka nie je zamestnaná a nemá žiaden príjem, z ktorého by mohla zabezpečovať starostlivosť o deti i samostatne. Matka z tohto dôvodu nijako deťom už niekoľko mesiacov finančne neprispieva a ak by boli deti zverené jej, boli by mimo výživného zo strany otca odkázané na matkinho druha, ktorý by musel uspokojovať ich potreby, hradíť ich výdavky. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že matka síce uvádza, že si prácu hľadá, nijako to ale súdu nepreukázala a súd má za to, že za obdobie od marca do súčasnosti určite bolo v možnostiach matky nájsť si nejaké zamestnanie, aj keď nie podľa jej predstáv, aby mohla prispievať svojim deťom výživným aspoň v minimálnej výške.

Pokiaľ ide o výchovné pôsobenie rodičov na maloleté deti, súd nemal zistené, že by v tejto súvislosti mal jeden z rodičov lepšie podmienky. Matka síce chodievala von s kamarátkami, ale sa aj o deti starala, nebolo zistené, že by jej správanie malo na výchovu detí negatívny vplyv. U otca bola zistená trestná činnosť, v posledných rokoch sa už takéhoto konania nedopúšťa a nebolo zistené, že by to malo na výchovu detí negatívny vplyv. S deťmi nie sú v súčasnosti žiadne výchovné problémy, čo možno považovať za výsledok výchovného pôsobenia oboch rodičov, keďže oddelene žijú len krátku dobu.

Nakoniec má súd za to, že osobná starostlivosť o deti zo strany otca bude v záujme detí aj vzhľadom na postoj rodičov vo vzťahu k deťom po ich rozchode. Matka síce chcela odísť do Čiech minimálne s dcérou (to, či chcela odísť i s maloletým M., sa nepreukázalo), následne ale neprišla navštíviť deti takmer pol roka, udržiavala s nimi len telefonický kontakt, aj to nie každodenný. Styk matky s deťmi sa obnovil až na základe iniciatívy súdu. Matka sa po rozchode vôbec nepodieľala na uspokojovaní potrieb detí, výživné neplatila vôbec, ani deťom nič neposielala. Matka síce uvádza, že sa chce o deti starať, v jej živote sa to ale neodrazilo, nemá na to vytvorené finančné podmienky, v domácnosti pre deti zatiaľ nemá nič pripravené, nezisťovala si, kde a za akých podmienok by maloletý chodil do školy, ktorého lekára by deti navštevovali, na čo bola upozornená i v rámci sociálneho šetrenia. Keďže jej druh býva cez týždeň mimo domova, nemá zabezpečené, kto by jej so starostlivosťou pomáhal, napríklad ak by sa zamestnala.

V prípade maloletého M. súd vzal do úvahy aj jeho názor, ktorý prejavil už počas sociálnych šetrení v rodine, ako aj neskôr v rámci jeho výsluchu. Jeho vôľa ostať pri otcovi bola vyjadrovaná prirodzene a presvedčivo. Zároveň z výpovedí rodičov vyšlo najavo, že maloletý mal aj predtým bližší vzťah k otcovi. Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že návrh otca na zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti je dôvodný.

20. Záverom súd uvádza, že aj keď matka detí žije v Českej republike, je nutné, aby boli deti čo najviac v kontakte s oboma rodičmi, predovšetkým aby pokračoval osobný kontakt matky s maloletými deťmi a ich stretnutia. Súd ponechal styk matky s deťmi na dohodu rodičov vzhľadom na vzdialenosť ich bydliska, ale apeluje na rodičov, aby prispeli k jeho bezproblémovej a častej realizácii.

21. Vzhľadom na uvedené súd maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti otca, ktorý bude maloleté deti v bežných veciach v súvislosti s osobnou starostlivosťou o deti zastupovať a spravovať ich majetok. Inak obom rodičom ostávajú ich rodičovské práva a povinnosti v zmysle zákona o rodine.

22. V súlade s ustanovením § 65 zákona o rodine súd zároveň upravoval vyživovaciu povinnosť matky k maloletým deťom, keďže rodičia detí spolu nežijú a deti podľa rozsudku ostanú v osobnej starostlivosti otca. Pri určovaní výšky výživného súd zvažil potreby maloletých detí a prihliadol na schopnosti, možnosti, majetkové a príjmové pomery oboch rodičov, ako aj na skutočnosť, že otec si plní zákonnú povinnosť vyživovať i osobnou starostlivosťou o deti. Vykonaným dokazovaním nebol zistený žiaden príjem matky maloletých detí, táto žije z príjmu svojho druha, preto má súd za to, že v jej schopnostiach a možnostiach je platiť výživné len v minimálnej zákonnej výške, čo je v zmysle zákona o rodine 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa zákona o životnom minime. Vzhľadom na to, že výdavky maloletých detí nie sú veľmi vysoké a nebolo preukázané, že by sa matka vzdala zárobku, súd nevychádzal z potenciálneho príjmu matky, ale z jej skutočných súčasných pomerov. Výživné bolo určené odo dňa podania návrhu na začatie konania na súd, t.j. od 01.04.2019, nakoľko neboli zistené dôvody hodné osobitného zreteľa na priznanie výživného i spätne za obdobie pred podaním návrhu. To, že sa matka odsťahovala zo spoločnej domácnosti niekoľko dní pred podaním návrhu, nie je dôvodom na priznanie výživného spätne.

23. Vzhľadom na uvedené súd zaviazal matku maloletých detí platiť na každé z maloletých detí výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepĺnoleté dieťa podľa osobitného predpisu mesačne od 01.04.2019.

24. Keďže povinnosť platiť výživné bola matke detí uložená s účinnosťou od 01.04.2019 a zo zhodných tvrdení rodičov detí vyplýva, že matka za obdobie od podania návrhu neplatila výživné na maloleté deti vôbec, súd upravoval aj úhradu zročného výživného za obdobie od 01.04.2019 do 31.10.2019, ktoré predstavuje spolu na obe deti 398,80 Eur. Toto zročné výživné je matka detí povinná uhradiť deťom k rukám ich otca. Aj keď vznik zročného výživného zavinila matka detí tým, že si neplnila voči deťom od podania návrhu vyživovací povinnosť, súd vzal do úvahy, že v dôsledku dlhšej doby súdneho konania je zročné výživné vysoké a umožnil matke detí zaplatať tento zročné výživné v mesačných splátkach po 50,- Eur spolu s bežným výživným. Zaplatať zročné výživné v splátkach je ale umožnené pod hrozbou straty výhody splátok nezaplataťím čo i len jednej splátky.

25. O trovách konania súd nerozhodoval, nakoľko podľa § 57 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v platnom znení o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd len na návrh a v danej veci takýto návrh nebol daný.

Poučenie:

Účastníci konania, ktorí sa po vyhlásení rozsudku výslovne vzdali práva na odvolanie, nemajú právo podať proti tomuto rozsudku odvolanie.

Účastníci konania, ktorí sa práva na odvolanie proti rozsudku nevzdali, môžu proti tomuto rozsudku podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Revúca.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu

k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, predajom hnuteľných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.